

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Гр. София 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ №7, ет.4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

Дата 31.03.2011
16.03.2011

10

[Handwritten signature]
КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ
СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ
Изх. № 177/24.03.2011

ДО
Г-Н ЕВГЕНИ ТАНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ Г-Н ТАНЧЕВ,

Във връзка с Определение от 17 февруари 2011г. на Конституционен съд на Република България по конституционно дело №2/2011г., в указания 20-дневен срок, изпращаме Ви официалното становище на Камарата на частните съдебни изпълнители.

Камарата на ЧСИ се присъединява и подкрепя аргументите, изложени от Омбудсмана на Република България в частта, относно противоконституционност на чл.75, т.5 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) – налагане на принудителна административна мярка на лицата, за които е поискана забрана по реда на чл. 182, ал. 2, т. 2, буква "а" и по чл.221, ал.6, т.1, букви "а" и "б" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Действително, правото да се напуска страната е едно от основните конституционни права на гражданите, признато и чрез Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и чрез редица други актове на Европейския съюз. Съгласно чл.35, ал.1 от Конституцията на Република България, всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели. Налагането на ограничения, по отношение на лицата – членове на управителните или контролни органи на юридическото лице (ЮЛ) – длъжник по изпълнителното дело, нарушава, както гарантираното лично право на свободно придвижване, така и основен принцип на правото, а именно –

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Гр. София 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ №7, ет.4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

51

отговорността в гражданското, наказателното, административното и административно-наказателното право е лична. Отговорността за задълженията на едно ЮЛ се носи от самото него, а не от членовете на ръководните му органи или неговите собственици чрез ограничаване на личните им права като физически лица. Ефектът от наложената принудителна административна мярка води до ограничаване на едно неимууществено право чрез прилагане на административно-наказателната санкция на субект, който не следва да търпи последиците на тази санкция.

По отношение аргументите на Омбудсмана на Република България за противоконституционност на чл.76, т.6 от ЗБЛД, становището на Камарата на ЧСИ е, че съдебно признатите права на кредиторите са от по-висш интерес от правото на длъжника свободно да напуска пределите на страната. В случая не е налице нарушение на чл.35, ал.1 от Конституцията, защото Върховния закон на страната позволява правото на свободно предвижване да се ограничава със закон, когато това се изисква по повод защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правата на другите граждани са правата на кредиторите. Правният и икономически интерес не само оправдава, но и налага висока степен на защита, каквато законодателят е предвидил чрез налагането на принудителна административна мярка спрямо длъжника-физическо лице или едноличен търговец. Това е санкция, която се налага, поради липса на доброволно изпълнение на задълженията, поради незачитане и неизпълнение на съдебните актове и в следствие на това, пристъпване към принудително изпълнение, което се е необходимо, защото правата и интересите на кредитора много често вече са сериозно увредени.

Във връзка с горното, както и по повод цитираният от Омбудсмана чл.27 от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, относно правото на граждани на съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, следва да се има

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Гр. София 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ №7, ет.4
 тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
 Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

предвид, че в отправеното искане от Омбудсмана се тълкува разпоредбата извън цялостния контекст на Директивата, а такова тълкуване не кореспондира нито с буквата, нито с духа на този акт. По мотиви, подробно изложени по-долу, считаме, че не е налице противоречие между българското и европейското законодателство, касателно приложното поле на ограничителната мярка по чл. 75 т.6 от ЗБЛД.

Предметът на регулация на Директивата касае само трансгранични казуси на достъп на граждани (и членове на техните семейства) на една държава от общността до територията на друга държава - членка на общността, (която за тази цел е изрично именувана „приемаща държава-членка“), както и ограничаването на възможността за експулсиране на такива граждани от „приемащата държава“. Този обсег на Директивата се задава още от уводната част, която формулира целите на акта, а именно: ал. (9) „...да имат право на пребиваване в приемащата държава-членка.“, (10) и (11) - „Основното и лично право на пребиваване в друга държава-членка се предоставя директно на гражданите на Съюза от Договора“. Защитата от експулсиране се третира от ал. (23),(24), а защитата при отказ за достъп в ал. (25), (26) и сл. В посока на горната аргументация е и разпоредбата на чл.3 „Бенефициенти“ от гл.1 „Общи положения“, а именно „1. Настоящата директива се прилага за всички граждани на Съюза, които се движат или пребивават в държава-членка, различна от тази, на която са граждани...“

Самият чл.27 се намира в глава 6, която е озаглавена „Ограничения на правото на влизане и на правото на местопребиваване на основания, касаещи обществената политика, обществената безопасност и общественото здраве.“ Фактическият състав на чл.75, т.6 ЗБЛД, очевидно има различен предмет: „не се разрешава напускане на страната...“.

Съдържанието на разпоредбата на чл.1 на Директива 2004/38/ЕО, очертаващо предмета ѝ - уреждане на условията за упражняване от гражданите

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Гр. София 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ №7, ет.4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

на държавите - членки на правото им на свободно движение и пребиваване на територията на държавите-членки, както и проследяването на конкретните норми на Директивата, налагат извод, че не е налице колизия между тях и нормата на чл.75 от ЗБЛД, които, прието с оглед преценен от законодателя обществен интерес, са в прерогативите на националното законодателство на държавата. Правото на държавата - членка да въведе ограничения на свободното движение и пребиваване е изрично предвидено от Договора за учредяване на Европейската общност, както и в чл.22 на Директива 2004/38/ЕО, когато то е продиктувано от съображения за обществен интерес. Предвидената законодателна мярка с разпоредбата на чл.75 от ЗБЛД е съобразена и с изричната норма на чл.2 от Протокол №4 на Конвенцията за защитата на правата на човека и основните свободи, която изрично допуска ограничения на правото на придвижване, доколкото те са предвидени в закон и има необходимост от прилагането им в интерес на националната и обществената сигурност, за поддържане на обществения ред, за предотвратяване на престъпления, за защита на здравето и морала или правата на другите ..."

Вън от изложените по-горе аргументи, лежат изключително важни социално-икономически аргументи за запазване на мярката на чл.75, т. 6 от ЗБЛД. Касае се за ограничителна мярка спрямо лица, които с противоправното си поведение - неизпълнение на надлежно регламентирани гражданскоправни задължения, са се поставили в положението на длъжници по съдебно потвърден изпълнителен титул. Вискателят по този титул в общият случай е изправна страна в това гражданско правоотношение. Често се касае за задължения за стотици хиляди или милиони левове, нередко вискатели са банки и големи структуроопределящи икономиката на страната предприятия, сред които и такива на чуждестранни инвеститори. Много често към тези задължения (частноправни по естеството си и затова, изпълнявани по реда на Гражданско процесуалния кодекс), по силата на чл.458 ГПК, във вр. с чл.191,

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Гр. София 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ №7, ет.4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

ал.2 от ДОПК, са присъединени и публични задължения за данъци и осигуровки. Последните са привилегировани и съдебните изпълнители следва да ги съберат и платят на фиска, преди да могат да изплатят частните вземания на вискателите. В този смисъл правилно Омбудсманът не оспорва важността на събирането на публичноправните вземания, защото пащането на данъци и такси е конституционно задължение на гражданите. Отмяната на ограничителната мярка по чл.75, т.6 от ЗБЛД би лишила съдебните изпълнители от един работещ законов инструмент за ефективно изпълнение на всички тези публични и частни парични вземания. Евентуалната отмяна на мярката би имала директен негативен ефект върху икономиката в период на тежка финансова криза. Ощетен би бил интересът на фиска, на който се разчита за издръжката на бюджетната сфера и социалните плащания. Директно би бил засегнат и интересът не само на частни вискатели, но и на банките и на структуроопределящия бизнес, което има пряка релация към финансовата стабилност на държавата.

14.03.2011г.

гр.София

С уважение:

Георги Дичев

Председател на Съвета на Камарата на частните съдебни изпълнители